

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 57 0 Ps 124065 19 Rev
Banjaluka, 29.5.2020. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u Banjaluci u vijeću sastavljenom od sudija: Gorjane Popadić, kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić i Senada Tice, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja J. d.o.o. B., koga zastupa punomoćnik B. P., advokat iz B., protiv tužene Republike Srpske, koju zastupa Pravobranilaštvo, Sjedište zamjenika u B., radi isplate duga, vrijednost predmeta spora: 744.369,73 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Višeg privrednog suda u Banjaluci broj: 57 0 Ps 124065 19 Pž od 23.8.2019. godine, na sjednici održanoj dana 29.5.2020. godine donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Presudom Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj: 57 0 Ps 124065 17 Ps od 27.12.2018. godine odbijen je zahtjev tužitelja da se obaveže tužena da mu isplati iznos od 744.693,73 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 06.10.2017. godine do isplate i troškovima postupka.

Obavezan je tužitelj da tuženoj, na ime troškova parničnog postupka, isplati iznos od 8.750,00 KM.

Presudom Višeg privrednog suda u Banjaluci broj: 57 0 Ps 124065 19 Pž od 23.8.2019. godine, žalba tužitelja je odbijena i prvostepena presuda potvrđena, te je odbijen i njegov zahtjev za naknadu troška sastava žalbe.

Blagovremenom revizijom tužitelj pobija drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da se osporena presuda preinači tako da se udovolji tužbenom zahtjevu, ili da se ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tužena predlaže da se revizija odbije kao neosnovana.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja da se obaveže tužena da mu na ime podsticajnih sredstava u poljoprivredi, za 2007. i 2008. godinu, isplati ukupan iznos od 744.369,73 KM.

Iz činjeničnog utvrđenja nižestepenih sudova, relevantnog za presuđenje, proizlazi – da se tužitelj bavi djelatnošću proizvodnje mlijeka i mliječnih proizvoda; da je u toku 2007. i 2008. godine vršio investiciona ulaganja u svoju proizvodnju iz kojih razloga je i podigao kredite kod Razvojne banke; da se, u skladu sa odredbama Zakona o poljoprivredi („Službeni glasnik RS“, broj 70/06, 20/07, 86/07 i 71/09 – u daljem tekstu: ZP) i Zakona o obezbjeđivanju i

usmjeravanju sredstava za podsticanje razvoja poljoprivrede i sela („Službeni glasnik RS“, broj 43/02 i 106/09 – u daljem tekstu: Zakon o podsticajima za poljoprivredu), obratio sa zahtjevom za isplatu podsticaja za 2007. i za 2008. godinu; da su mu, po navedenim zahtjevima, isplaćena podsticajna sredstva, u ukupnom iznosu od 75.000,00 KM (25.000,00 KM za 2007. godinu i 50.000,00 KM za 2008. godinu); da je vještak ekonomske struke izračunao da bi tužitelju, s obzirom na visinu investicionih ulaganja u navedenim godinama, na ime podsticaja, mogao biti isplaćen ukupan iznos od 744.369,73 KM (331.235,21 KM za 2007. godinu i 413.134,52 KM za 2008. godinu), koji iznos potražuje tužitelj konačno uređenom tužbom (na ročištu održanom 27.11.2018. godine); da je tužba podnesena dana 06.10.2017. godine i da je tada tužitelj zahtjevao isplatu iznosa od 100.000,00 KM.

Nalazeći da su tužitelju isplaćena podsticajna sredstva u skladu sa odredbama ZP, Zakona o podsticajima za poljoprivredu i odredbama Pravilnika o uslovima i korištenju podsticaja („Službenom glasniku RS“ 31/07, 65/07 i 20/08), na osnovu rješenja Ministarstva, kao upravnog akta, čija ispravnost se ne može ocjenjivati u parničnom postupku, a da iz utvrđenog činjeničnog stanja ne proizlazi da je eventualna šteta, na čijem postojanju se temelji tužbeni zahtjev, prouzrokovana nepravilnim ili nezakonitim radom tužene, koji ima u vidu odredba člana 172. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj: 29/78, 39/85 i 57/89, te „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04 - u daljem tekstu: ZOO) – nižestepeni sudovi odbijaju tužbeni zahtjev u cjelini.

Odluke nižestepeni sudova su pravilne i nisu dovedene u sumnju revizionim navodima.

Prema odredbi člana 5. stav 1. ZP, mjere poljoprivredne politike su ekonomske mjere koje Republika Srpska preuzima, a kojima se ostvaruju ciljevi iz člana 3. tog zakona, i pored ostalih mjera, odnosi se i na mjere strukturne politike i mjere podsticanja u poljoprivredi (stav 2, tačka b. i tačka g. iste zakonske odredbe). Mjere strukturne politike sprovode se prema programu upotrebe sredstava za podsticanje razvoja poljoprivrede i sela, koji se donosi za svaku budžetsku godinu (član 21. ZP). Sredstva za podsticanje razvoja poljoprivrede usmjeravaju se u skladu sa programom i planom upotrebe sredstava, koji se donosi za svaku budžetsku godinu i koji sadrže: godišnji iznos i raspored sredstava po pojedinim namjenama, uslove pod kojima se odobravaju sredstva, a što se sve reguliše pravilnikom (član 6, 7 i 8. Zakona o podsticajima za poljoprivredu).

Tužitelju su podsticajna sredstva, u ukupnom iznosu od 75.000,00 KM, isplaćena uzimanjem u obzir broja zaprimljenih zahtjeva za podsticajne mjere i u skladu sa visinom raspoloživih sredstava utvrđenih planom korištenja podsticajnih sredstava (o kojem govore naprijed navedene zakonske odredbe), kako proizlazi iz dopisa Ministarstva broj: ... od 16.01.2009. godine.

Takvo djelovanje navedenog Ministarstva, kao organa tužene, ne čini se nepravilnim i nezakonitim, jer je odredbom člana 25. stav 2. ZP propisano da se mjere podsticanja u poljoprivredi sprovode u skladu sa Poljoprivrednom strategijom i odredbama ZP, do iznosa sredstava planiranih budžetom Republike Srpske za te namjene, za određenu fiskalnu godinu. Tokom postupka nije dokazano da su u 2007. i 2008. godini planirana i izdvojena sredstva za podsticanje poljoprivrede u iznosu koji bi, uzimajući u obzir i zahtjeve drugih lica, omogućio da se tužitelju po ovom osnovu, isplati traženi iznos od 744.369,73 KM. Zato nižestepeni sudovi nisu pogriješili kada su takav njegov zahtjev odbili.

Revizionim navodima se pokušava dovesti u sumnju pravilnost pobijane odluke tako što se tvrdi da je tužitelj dokazao da su se ispunili svi uslovi za primjenu odredbe člana 172.

ZOO, u pogledu odgovornosti tužene i njene obaveze da tužitelju naknadi štetu u traženom iznosu, odnosno da je organ tužene napravio „dovoljno ozbiljnu povredu“, jer da nije „izvršio adekvatan obračun i isplatu subvencija tužiocu, a naročito nije izvršio isplatu u iznosu koji je izvršio prema drugim privrednim subjektima koji obavljaju istu djelatnost“.

Nepravilnim radom državnog organa, u smislu sintagme „dovoljno ozbiljne povrede“, može se smatrati samo ono postupanje koje je suprotno opštim pravnim načelima i pravilima koja uređuju ponašanje tog organa, odnosno kada se radi o pogrešnoj primjeni pravne norme koja je potpuno jasna, koja ne zahtjeva posebno tumačenje i u čijoj primjeni ranije nije bilo nikakvih dilema, te djelovanje koje odstupa od onog propisanog i očekivanog u datoj situaciji, čiji uzroci mogu biti različiti, ali nemaju objektivno prihvatljivo opravdanje.

Djelovanje Ministarstva u postupku donošenja rješenja kojim su tužitelju odobrena sredstva na ime podsticajnih sredstava za podršku dugoročnim ulaganjima - za izgradnju kapaciteta za preradu poljoprivrednih proizvoda, za 2007. i 2008. godinu, nije bilo protivpravno. Ovo Ministarstvo je u svemu postupalo u skladu sa poslovima i zadacima koji su mu stavljeni u nadležnost i koji su regulisani naprijed navedenim zakonskim odredbama. Takođe, tužitelj nije, ni na koji način, dokazao da su drugim subjektima (nije ih čak ni imenovao), koji su imali pravo i zahtjevali isplatu podsticajnih sredstava, isplaćeni veći iznosi, i da je on time doveden u neravnopravan položaj.

Dakle, kako se ne radi o protivpravnom postupanju organa tužene, niti je tokom postupka utvrđeno da se radi o nekim drugim očiglednim, grubim i namjernim propustima tužene, učinjenim prilikom donošenja rješenja o odobravanju podsticajnih sredstava tužitelju (čija se ispravnost i zakonitost, kako ispravno obrazlažu i nižestepeni sudovi, mogla preispitivati samo u upravnom postupku, u kojem su i donesena, uključujući i upravni spor), ne stoji tvrdnja tužitelja (na kojoj se zasniva njegova revizija) da postoji odgovornost tužene i obaveza da naknadi traženu štetu, po osnovu odredbe člana 172. ZOO.

Ni ostali navodi revizije nisu mogli ishoditi drugačiju odluku, slijedom čega je odlučeno kao u izreci, na osnovu odredbe člana 248. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13).

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpavka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić